

Erdély

ALAPÍTVÁ 1892-BEN

Új sorozat, 151. szám
2021/5.Az Erdélyi Kárpát-Egyesület
– Kolozsvár 1891 Értesítője

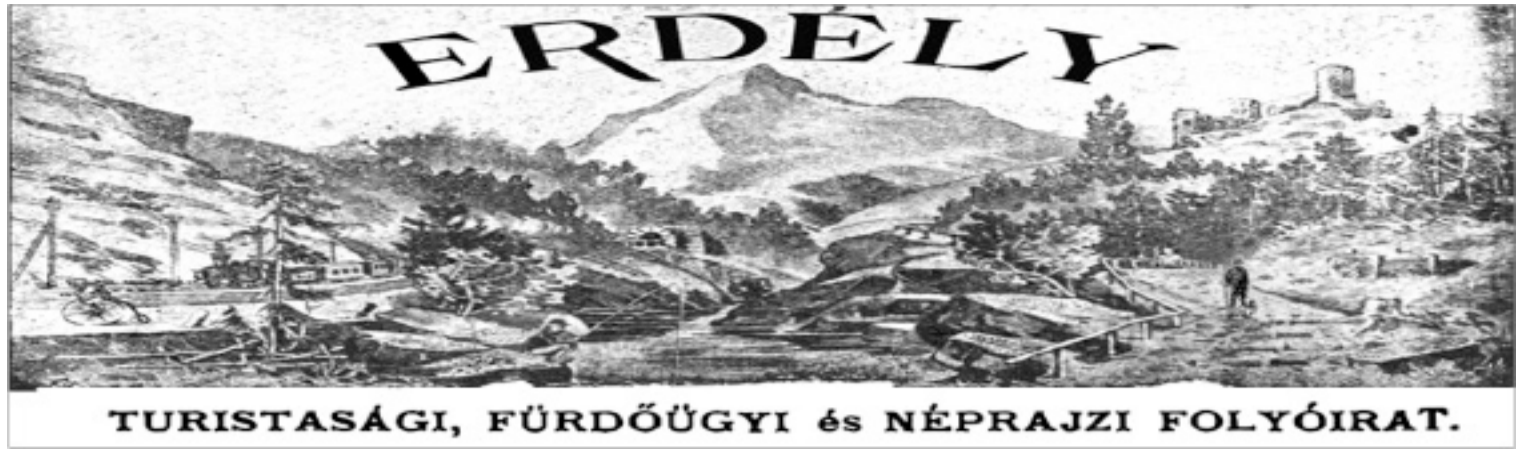
Szerkesztőség (info@ekokolozsvar.ro):

Kerekes Edit,

Kismihály Boglárka,

Tóthpál Tamás.

Főmunkatárs: Pál Gyöngyi

A következő lapszám megjelenik:
2021. június 18.

Riszegvirág helyett maci

■ Kisbányahavas üdülőtelep bakaszállójától indulunk déli irányba a kék kereszt turistajelzésen. Már az indulás pillanatától a levegőben lógott az eső... Meredek ereszkedőn érünk a Vád-patak völgyébe. Memóriacelláimból ugrik elő azon kép, ami a 2006-os torockói EKE-vándortáborhoz előzetesen lejárt túránkból maradt meg: a széldöntötte csupasz oldal. Ma gyönyörű fiatal, sűrű fenyes tárul elé. Tóthpál Tamás szavaival fogalmazva: a természet mindig elrendezi önmagát... itt és most 15 év alatt. Gyorsulnak lépéseink. Ejsze fél óra sem telt el indulásunktól, máris kétperces (mert a túráimra nem pihenni hívom a résztvevőket) szünetet jelentek: esőcuccokat elő! Szítál az istenadta, de senkit sem zavar, mert a hőmérséklet 10 Celsius-fok feletti. Szegázis nyári szállásai között aprítunk most már felfelé. Juhászkutyák ugatnak (talán meg is harapnak... cseng a fülemben a régről elfelejtett nóta), de a nagyon bevált „fegyverrel” sikerül őket távol tartani, ordítva: Dátýé la oi!! Újból kétperces szünet: esőcuccot le!

Néha tartunk még 2-3 perces hosszabbított szüneteket, de lábizmaink mindig melegen maradnak... A gyengében teljesítők előremennek, ezzel is előnyt szerezve. Miért gyorsulunk? Mert délután 3 órára esőt jeleznek... Tizenkettőt üt az óra valahol a völgyben, amikor a gerincre érünk. Az Aranyos völgyében leszakad az ég, minket meg napsütésben sodor le a szél a Bélavár gerincéről. A gerinc északi oldalán abszolút szélcsend. Leülünk falatozni... Mesélem, hogy ezelőtt kb. tíz évvel az oldalon jöttem fel, s láttam egy nagy kupac medveürüléket. Nem telik el öt perc, s az egyik hölgyemény kiáltja: ni, a maci, ni, a maci! Alattunk 100 méterrel szaladt át a tisztáson. 70. életévemet meg kellett élnem, hogy ilyen látványban részesüljek, részesüljünk. Utólag fogalmazódott meg bennem, hogy az itató miatt jár ökelme oly gyakran ezen vidékre. Riszegvirág nem kápráztatott, de a csodálatos sziklák mindenért kárpótlak. Rövidesen visszajövünk ide, ezúttal délről. Viszlát!

kissjani

Jókai-teljesítménytúrák savanyúságos tálkával és szivárvánnyal a Székelykőn

Ez a rövid beszámoló az elvárásokkal ellentétben most nem arról fog szólni, hogy ki volt a legfiatalabb és legidősebb túrázó, hányan vettek részt a különböző változatokon, hány tányér gulyás fogyott el a célban és hányan késték le az ellenőrző pontok nyitvatartását. Helyette a kialvatlan éjszakákról, az utolsó 100 méterben történő drukkról, a túra előtti héten minket bombázó telefonhívásokról, az emberfeletti munkáról, a kihívások spon-tán megoldásáról, önkénteseink talpraesettségeről, végezetül pedig a Székelykőn landolt savanyúságos tálkáról.

KISMIHÁLY BOGLÁRKA

Szombat este, amikor a túrázókat szállító utolsó busz is elindult Torockóról vissza Kolozsvárra, végre sikerült felélegetnem és kifújnom az elmúlt hetekben felgyülemelő stresszadagot, amelynek nagy része megspórolható lett volna jobb időmenedzsmenttel. Mielőtt viszont a kritikusok fel-emelnék szemöldöküket és elkezdenének sopánkodni, hogy miért kellett ismét minden tendőt az utolsó percre hagyni, mentségünkre szóljon, hogy számos feladat csak a regisztráció lezárása után végezhető el. Természetesen ezenfelül maradtak olyan másoknak talán jelentéktelennek tűnő apróságok is, amelyek szintén az utolsó hétre halasztódtak, így minden határidő legalább egy nappal eltolódott. Meglepő módon a fáradtság és kialvatlanság ellenére óriási eufóriákat járt át testemet a távozó busz láttán, hiszen minden aggodalmunk és félelmünk ellenére a túra szinte tökéletesen zárult, törött csont és mentőakció nélkül. Ennél többet nem is kívánhat a szervező. A hálát pedig csak fokozta a szombatra elrendeltett gyönyörű idő (a Székelykő ellenőrző pontot sújtó jégesőt leszámítva) és önkénteseink profizmusa, akik nélkül képtelenség lett volna lebonyolítani a nagyjából 500 fős rendezvényünket. Szeretném mindnyájukat külön-külön megemlíteni, ám hatvan személy neve nagyon hamar megtöltene az újság hasábjait.

A túra hetén pörgött az élet irodánkban: e-mail-váltások, telefoncsörgés, listák, egyeztetések, nyomtatványok, indítócsomagok pakolása, energiapótlók vásárlása, váratlan kihívások megoldása, és mintha ennyi nem lett volna elég, még a pénteki hajszában is felhív-

A négy és fél hónapos legfiatalabb túrázó Nagy Ádám

tak néhányan, hogy lehetne-e jelentkezni a szombati túrára. (Hadd említsem meg zárójelben, hogy már napokkal azelőtt, vasárnap le kellett zárunk a regisztrációt a létszámkorlát elérése miatt, és világosan kiírtuk a weboldalra, hogy beteltek a helyek.) A csajokkal már csak nevetni tudtunk kétségbeesésünkben, amikor egy újabb delikvens hívott telefonon, vagy írt e-mailt, hogy lemaradt a regisztrációról, de nagyon szeretne részt venni. A követő kérdés pedig minden esetben így szólt: azért mi is részt vehetünk túrán kívül, ugye? Ennek az lett a végeredménye, hogy többtucatnyi túrázó „nem hivatalosan” járta le a Jókai-túra valamelyik útvo-nalát. Éppen ezért nehéz lenne felbecsülni a résztvevők tényleges létszámát, hiszen a nem

bejelentkezettekéről nincsenek adataink.

Szombat hajnalban három óra alvás után már csak arra tudtam gondolni, hogy egyik túrázónak se essen baja, minden egyéb probléma pedig könnyen orvosolható egy kis leleménnyességgel és spontaneitással. Ügyes önkénteseink végig tartották bennünk a lelket és nekik köszönhetően gördülékenyen ment az ellenőrző pontok működtetése. Miközben a kerékpárosok elindítása után autónkkal Torockó felé haladtunk, arra gondoltam, hogy a legtökéletesebb megtervezés esetén is csúsznak be váratlan helyzetek, így ideje magunkra ölteni a problémamegoldás köpenyét és felkészülni minden eshetőségre. Voltak, akik szombat reggel gondolták meg magukat, hogy inkább más túraváltozaton in-

■ Bár csütörtökön még mindig a Jókai-túra szervezési utómunkálatait végezte, lapzártáig Branea Róbert EKE-titkárnak mégiscsak sikerült kibogoznia a túrastatisztikákat.

Regisztrált résztvevők száma összesen: 491

Gyalogos 10: 186, átlagéletkor: 26,12 év

Gyalogos 17: 78, átlagéletkor: 30,25 év

Gyalogos 30: 81, átlagéletkor: 39,31 év

Gyalogos 55: 19, átlagéletkor: 40,90 év

Kerékpáros: 106, átlagéletkor: 39,08 év

Ultramaraton: 21, átlagéletkor: 38,83 év

Legfiatalabb résztvevő: 4 és fél hónapos, Gy10 (Nagy Ádám)

Legidősebb résztvevő: 69 éves, Gy17 (Miklós István)

Legidősebb nő: 67 éves, Gy17 (Rebendics Irén)

Legidősebb férfi: 69 éves, Gy17 (Miklós István)

Legfiatalabb lány: 3 éves és 10 hónapos, Gy10 (Tankó Sára)

Legfiatalabb fiú: 4 és fél hónapos, Gy10 (Nagy Ádám)

14 év alatti összesen: 116

14-18 év közöttiek: 7

dulnának, mások elfelejtettek szólni, hogy mégsem vesznek részt, egyesek túra közben feladták, de a szervezők értesítését nem tartották fontosnak, így meg este nyolc óra után is üldöztük az embereket telefonon – mert senkit sem hagyunk hátra. A buszos logisztika is spontánul alakult, hiszen a helyszínen derült ki, milyen ütemben telnek meg a járművek, mikor és hova indíthatjuk a következőt, közben a telefonjelet is vadásztuk, hogy egyeztetni tudjunk a sofőrökkel, így nem kis türelemre volt szükség mindenki részéről. Végezetül a felgyülemlett adrenalin és ügyes önkénteseink leleménységének köszönhetően minden problémát sikerült megoldanunk, az eső is elállt és gyönyörű szivárvány jelent meg a Székelykő felett mintegy isteni jelként. S hogy mi lett a nyomtalanul eltűnt savanyúságos tálkák sorsa, ami után egész nap nyomoztunk Erdély-szerre Kolozsvártól Torockóig? Este 10 óra felé, amikor az eufóriától megreszvedve visszaértünk várfalvi bázisunkhoz, a többiek nevetéstől könnyes szemmel mesélték el, hogy a gyors pakolás közben véletlenül bekerültek a CERT transilvaniás srác, Kiwi terepjárójába, amivel a pontbírókat kellett felszállítani a nyeregbe, így Torockó és Várfalva helyett a Székelykőn landoltak az átlátszó tárolódobozban lévő tálkák. Mert a Jókain még a tálak is túrázni szeretnének. A gulyás pedig savanyúság nélkül is teljes sikert aratott.

Híres-tető és krumpligulyás: EKE-napok Csucsán

Születésnapot ünnepeltünk Csucsán, az EKE 130. születésnapját. Kilencedik éve azért pont ott, mert mindenféle korosztálynak pazar csillagtúra-lehetőségeket kínál a vidék, ráadásul „főhadiszállásnak” ott az EKE kulcsosháza. És azért pont májusban, mert 1891-ben pont májusban kezdte meg működését az egyesület.

PÁL GYÖNGYI

A vidék nagyon szép, bár jelzett túraútak nincsenek. A Sebes-Körös jobb oldalán a Meszes és a Rézhegység, magasságuk nem haladja meg az 1000 métert, a másik oldalon a Vlegyásza előhegyei határolják, itt a Nagyhegy (Dealul Mare) 1076 méter. A két hegyvonulatot a Pajkos (Poicu)-patak völgye választja el egymástól. Erdő borította oldalak, füves legelők, mély patak völgyek jellemzik ezt a vidéket. Csucsá felé Ady Endre emléket, néhány évig a költő otthona volt a kastély az országút jobb oldalán a falu fölé emelkedő domboldalon, alatta, az út másik oldalán a Sebes-Körös kanyarog. Ady Endre és felesége, Boncza Berta (Csinszka) az egykori Boncza-kastély udvarán álló „fehér házban” vészelte át az első világháborút. A kastély mellett kis református

A mostani rendezvényre egyesek több napra kijöttek, de legtöbbször szombatra érkeztek vonattal vagy mikrobusszal, sajnos a hűvös időjárás az idén nem kedvezett a sátorozásnak. Május a legszebb hónap, friss, üde zöldben virágzó fákkal, a természet ilyenkor a legszebb. Bár pénteken zordabb, esős volt az idő, szombatra és vasárnapra szép napsütéses, igazi kirándulói időhöz volt szerencsénk.

A 130. születésnapra gazdag és változatos programot szervezett a kolozsvári EKE elnöke, Kovács Diószegi Zsuzsa. Kiss János a környék szép és kevésbé ismert látványosságaihoz vezetett túrákat. Szombaton a hosszú túra mellett egy rövid is szerepelt a programban, 9 km-es sétátúrára indultunk a Csucsá felé Híres-tetőre (Vf. Hárşu).

Ahogy haladunk felfelé a temetőn keresztül, egyre szebb kilátás nyílik Csucsára és a Sebes-Körös völgyére. Egy nagyobb kanyar után az aszfaltos út véget ér. Szekérúton megyünk tovább, az elágazásnál jobbra térünk, megkerüljük a dombot, úgy tervezzük, hogy egy teljes kört járunk be. Az út füves oldalán halad felfelé, elhagyunk egy kutat, innen kapja az EKE-ház is az ivóvizet. Házakhoz érünk, ezek már a Csucsá községhez

névű dombon. Arra fordulunk, nem sokára elérjük a gerincen levő házakat, a telkeken sok a gyümölcsfa. A gerincről egyre szebb a táj, most már Csucsára is rálátunk. Alattunk meredek oldal, ahol néhány évvel ezelőtt egy heves vihar kidöntötte a fákat. Romos házhoz érünk, innen még egy kis emelkedő, és a tetőn vagyunk. A Híres- vagy Hárşu-tető (684 m) nem tartozik a legmagasabb csúcsok közé, de tiszta időben a körpanoráma csodálatos. Alattunk Csucsá és a Sebes-Körös völgye, azon túl a Vlegyásza előhegyei, mögöttük a Vlegyásza 1836 m-es gerince még mindig fehér a hótól, tőle délnyugatra a Királyerdő hegység. A Sebes-Körös jobb oldalán a Réz-hegység lapos tetői és hegyháti sorakoznak, legmagasabb csúcsai a Magura (918 m), az Almácska-tető (882), a Cornu-csúcs (903 m) és a Ponor-csúcs (801 m). Azon túl a Berettyó forrásvidéke és a szilágysági dombvidék következik. A Réz-hegységet kelet felől a Meszes-hegységtől a 669 méter magaságú Plopis-hágó választja el Csucsá és Perje között. Jól látszik a Meszes-hegység legmagasabb csúcsa, a Perjei Magura (996 m). A tetőn megkeresünk a magassági pontot, és csúcsfotót készítünk. Ebédszünetet a romos ház-

Születésnapot ünnepeltünk: 130 éves az EKE

templom áll, bár hívei lassan elfogytak. A kastélyt és a hozzá tartozó birtokot az első világháború után Octavian Goga erdélyi román költő, későbbi miniszterelnök vásárolta meg, ma Goga-múzeum működik itt, két szobában Ady-kiállítás rendeztek be.

A Kolozsvártól 72 km-re levő Csucsá másfél óra alatt elérhető vonattal, autóbusszal vagy kiskocsival. Az EKE kulcsosháza 800 m-re van a csúcsai vonatállomástól. A telken egy nagyobb (két szoba, konyha) és egy kisebb ház (szoba, konyha), illetve gazdasági épület található, a házban 20 személy számára van szálláshely emeletes ágyakban. A környék hosszabb-rövidebb csillagtúrák formájában járható. Egyesületünk minden tagja megtalálhatja a korának, érdeklődésének és fizikai erőnlétének megfelelő útvonalat, azok is élvezhetik a táj szépségét és a friss levegőt, akik idős koruk vagy egészségi gondok miatt már nem járhatnak túrázni. A kolozsvári EKE már 2013-tól itt tartja az EKE-napokat.

tartozó Calea Lată falucska szétszórta háza. Ezután erdő következik szép nagy fákkal, majd ismét füves legelő, innen Csucsát már nem látjuk, de kilátás nyílik a Meszes-hegység nyugati nyúlványára. Az út mellett balra kis faházikó áll, oldalt körben nyitott, benne két pad és asztal. Itt a kirándulók megpihenhetnek, majd folytatjuk utunkat. Ismét házak, embereket nemigen látunk, lefoglalják őket a tavaszi munkák. Csend, nyugalom mindenfelé, még kutyaugatás sem hallatszik. Szép a táj, bármerre nézünk, erdők, legelők, egy-egy tanya, az emberek inkább állattenyésztéssel foglalkoznak, kevés a megművelhető terület. Üzletet nem látunk erre, Csucsára járnak bevásárolni, ahol minden csütörtökön hetivásár is van. Hármas elágazáshoz érünk. Jobbra Calea Lată település központja, látszik a piros fedelű, csinos tornyú kis falusi templom. A közepe út lefelé vezet a völgybe, onnan Körösfeketetőre (Negreni). A harmadik út felfelé halad a Hárşu-Boceşti

nál tartunk, mert a tetőn erős a szél, majd indulunk vissza Csucsára. Most a domb déli lejtőin ereszkedünk lefelé. Fialat nyírfák közt, majd szép házak, kertek, gyümölcsösök, legelők mellett halad az ösvény.

Kora délután érünk vissza a házhoz, ahol már elkészült a finom krumpligulyás, utána egy pohár pezsgővel köszöntjük a EKE születésnapját. Bár az utóbbi években egyre több fiatal vonzanak az EKE kirándulásai, kár, hogy a generációk találkozásának szánt születésnap rendezvényen kevesen vesznek részt a fiatal korosztályból, pedig a Csucsá környéki hosszabb túrák elsősorban nekik szólnak. A résztvevők többsége középkorú vagy az idősebb korosztályokból való. A koronavírus-járvány okozta elszigetelődés után jólesik a találkozás, a viszontlátás, a beszélgetések a csúcsai EKE-ház udvarán. Kellemesen telik a délután, de hamar elröppen az idő, délután a többség indul vissza Kolozsvárra.

Júniusi bakancslista

- **Június 2. (szerda):** Hagyományos séta a Páter-gerincen (7 km). Találkozás 10 órakor a monostori végállomáson. Szervező: Szabó János.
- **Június 5. (szombat):** Séta a Bivalyos – Hideg-forrás – EKE forrás – Gorbó-gerinc útvonalon (13 km, 200 m szintkülönbség). Találkozás 8.45 órakor a román opera mellett, az M16-os (40-es) végállomáson. Szervező: Kiss János.
- **Június 6. (vasárnap):** Gyerekbarát biciklitúra a Dregán-tó körül. Szervező: Branea Róbert.
- **Június 9. (szerda):** Hagyományos séta az István-forráshoz (9 km). Találkozás 10 órakor a monostori végállomáson. Szervező: Szabó János.
- **Június 12. (szombat):** Ritka virágok kavaládja az Ózek és a Gorbó völgyében (20 km, 500 m szintkülönbség). Találkozás 8.45 órakor a román opera mellett, az M16-os (40-es) végállomáson. Szervező: Kiss János. ♦ Gyalogtúra: Néma-havas – Mikó-havas – Menyasszony fátyla vízesés – Havasrekettye. Utazás: kiskocsival, a helyek száma korlátozott. Szervező: Szőke Enikő. Információk a honlapon vagy telefonon.
- **Június 16. (szerda):** Hagyományos séta a Cérna-forráshoz (8 km). Találkozás 10 órakor a monostori végállomáson. Szervező: Szabó János.
- **Június 18–20. (péntek du. – vasárnap):** Radnai-havasok Borsá központtal. Szombaton és vasárnap 15 km-es túrák 1000-1300 m-es szintkülönbséggel. Utazás kiskocsikkal. Szervező: Kiss János. Bejelentkezés június 15-ig (kedd), a szállást foglalni kell!
- **Június 19. (szombat):** Mateovics Erzsébet-emléktúra a szászfenesi Leányvárhoz, két útvonalon. Leányvár – Tótfalusi-hágó – Gorbó-gerinc (15 km) vagy Leányvár – Tótfalusi-hágó – Szászfenesi (10 km). Találkozás 9 órakor az M21-es autóbusz Bucium utcai megállóiban. Szervezők: Csorba Anna (hosszabb túra) és Pál Gyöngyi (rövid túra). ♦ Kirándulás és sajtókövető Györgyfalván. Utazás az M13-as járáttal. Részletek a honlapon. Bejelentkezés kötelező. Szervező: Kovács D. Zsuzsa.
- **Június 23. (szerda):** Hagyományos séta a Rejtett-forráshoz (7 km). Találkozás 10 órakor a monostori végállomáson. Szervező: Szabó János.
- **Június 26. (szombat):** Bánffy Miklós Gyalogos és Kerékpáros Emlék- és Teljesítménytúra – II. Kiírás. Szervező: Branea Róbert. Bejelentkezés és részletek a honlapon.
- **Június 30. (szerda):** Hagyományos séta a Páter-gerincen (7 km). Találkozás 10 órakor a monostori végállomáson. Szervező: Szabó János.

■ **Figyelem!** Mindenkit megkérünk, hogy a túrákon tartsa be a közegészségügyi óvintézkedéseket, valamint a hatóságok és egészségügyi szervek utasításait! Mivel járványügyi szempontból az elkövetkezendő időszakot is a bizonytalanság fogja jellemezni, és bármikor életbe léphetnek újabb korlátozások, a változtatás vagy a túrák lemondásának jogát mindvégig fenntartjuk. Emellett minden túrára szükséges előre bejelentkezni a túravezetőknél vagy a honlapon közzétett online űrlap kitöltése által.

Ügyfélszolgálat

Hétfőtől péntekig 10–16 óra között (Kolozsvár, Magyar/1989. december 21. utca 116., az udvarban a bal oldali épület). Irodavezető: Kismihály Boglárka (0771-535848). Pénztár: az ügyfélszolgálati irodában. További naprakész információk a honlapon (www.ekekolozsvar.ro) vagy az egyesület Facebook-oldalán (EKE – Kolozsvár 1891).

Túravezetők, szervezők elérhetőségei

Csorba Anna 0740-407652
 Kiss János 0364-807639
 Kovács Diószegi Zsuzsa 0747-070790
 Pál Gyöngyi 0742-373546
 Szabó János 0757-220682
 Szőke Enikő 0741-509852

Elnök: Kovács Diószegi Zsuzsa 0747-070790
 Titkár: Branea Róbert 0723-400496
 Irodavezető: Kismihály Boglárka 0746-228294